

C. ELEMENTE CONCLUZIVE

C.1. OBIECTIVE ȘI ETAPE

Observarea principalelor categorii de disfuncționalități, a ponderii și diversității lor, permite diagnosticarea proceselor de dezvoltare* (socio-demografice, economice și teritoriale) pe familii și zone (țări). Este limpede că în deceniu 1990-2000 dezvoltarea a foste afectată negativ de transformările radicale rezultate de pe urma tranziției de la economie dirijată, de stat, la economia liberală de piață. Dar peste aceste efecte s-au suprapus elemente suplimentare specifice care au potențat sau au limitat disfuncționalitățile. Astfel, în Țara Bârsei (îndeosebi în zona municipiului Brașov), încetinirea activităților economice tradiționale (industria, agricultura) a fost contrabalansată de funcțiunile administrative și, mai ales de dezvoltarea sectorului terțiar (servicii financiare, manageriale turistice, de consultanță, etc.). În schimb, în țara Făgărașului și zona Rupea, peste descărcarea economică datorată perioadei de tranziție s-au adăugat efectele subdimnesionării sau absenței unor alternative economice.

Disfuncționalitățile ari între Țara Bârsei, pe de-o parte, și Țara Făgărașului și zona Rupea, pe de alta, în ceea ce privește impactul tranziției economice rezultă foarte limpede din recentele înregistrări statistice privind câștigul salarial mediu nominal net:

Țara Bârsei: zona Brașov: 5.372.580. lei

Zona Zărnești: 4.623.316.lei

Zona Săcele: 4.096.471.lei

Țara Făgărașului: 2.638.969 lei (49% din valoarea Brașov)

Zona (Țara) Rupea: 2.509.618 lei (46,7% din valoarea Brașov)

Variațiile în ceea ce privește veniturile (deocamdată incomplete) se accentuează sau se anulează prin evoluțiile demografice înregistrate la recensământ. Astfel, dacă populația rurală a județului (predominantă în zona Rupea și Țara Făgărașului) se menține constantă, cea urbană scade cu 12,2% (în municipiul Făgăraș cu 20,4%, în orașele Victoria și Rupea cu 11,7 respectiv 7,7%). În afară de Brașov, Râșnov și Predeal celelalte orașe din Țara Bârsei au înregistrat modificări nesemnificative, fiind înconjurată însă de comune unde populația a crescut sensibil (Budilă 1,6%, Ormeniș, 12,6% Măieruș 11,8% etc.). Dacă la constatările de mai sus se adaugă concluzii privind separația activităților economice, ponderea firelor după gradul de excelență, dimensiunea investițiilor străine, prezentă în diverse programe de finanțare (RICOP, PHARE, etc.) disparitățile flagrante dintre cele 3 regiuni (Țări) devin mai mult decât evidente.

* Disfuncționalități datorate subdimensionării absenței elementelor componente, datorate degradării calității sau reducerii cantitative, datorate creșterilor pozitive sau efectelor colaterale dăunătoare.

C. ELEMENTE CONCLUZIVE

Cum acceptarea acestor dezechilibre (chiar dacă rezultate din jocul liber al forțelor economice) contravine legislației naționale (chiar dacă se citează numai legea amenajării Teritoriului și a Urbanismului, art. 7,9 etc, obiectul general va consta în „dezvoltarea economică și socială echilibrată a regiunilor și zonelor, cu respectarea specificului acestora“. Cum ritmurile posibile de evoluție ale țării Bârsei sunt sensibil mai mari decât cele ale Țării Făgărașului și Zonei (Țării Rupea, se pune problema acceptării unei complementarități în baza căreia ultimele două sub regiuni va fi stimulată suplimentar, preluând adiacent, colateral unele (subfuncții economice din Țara Bârsei).

Dezvoltarea complementară a celor 3 unități morfofuncționale ale județului Brașov pe durata de implementare a Planului de Amenajare Teritorială (2007-2010) și-ar putea propune două etape principale: 1. Încheierea tranziției economice până în anul 2004 și 2. Accesul în perioada de normalitate pregătind aderarea româniei la uniunea europeană (2005-2007). În etapa 1 vor trebui încheiate procesele de privatizare și tehnologizare industrială, vor fi puse bazele solide ale sectorului Terțiar astfel încât să se stopeze declinul economic și să se atenueze descreșterea demografică. În profil teritorial vor trebui impulsionate desfășurarea cadastrului și crearea bazei de date specifice, delimitate, principalele compartimente funcționale de importanță județeană (culoare de transport, zone de activități, perimetre protejate, zone de locuire secundară, concentrările de servicii turistice). În etapa următoare se va avea în vedere o creștere economică mai lentă, transpusă în profil teritorial conform principiilor deduse din Perspectivele de dezvoltare ale Spațiului European (ESDP), în condițiile unei relative stabilități demografice.

C.2. IERARHIZAREA PROPUNERILOR

Direcțiile de dezvoltare schițate în capitolele privind structura socio-demografică, potențialul economic și profilul teritorial include un număr de propuneri specifice, corespunzând în mare măsură disfuncțiile depistate și clasificate (a se vedea PATJ vol.3). Propunerile avansate pot fi grupate din punct de vedere al importanței intervențiilor conexe în propuneri privind revizuirea/corectarea situației existente și propuneri de completare a acesteia (tabel). Cum în județul Brașov există marea majoritate a componentelor implicate în dezvoltarea socio-demografică și teritorială, ponderea propunerilor de revizuire/conectare/ameliorare este covârșitoare.

În ceea ce privește propunerile inovative, cu rol de completare, acestea își propun echilibrarea nivelului de dezvoltare al celor 3 subregiuni (Țara Bârsei, Țara Făgărașului și zona/țara Rupea) în sensul unor transferuri de prerogative; funcții și activități. Pe de-o parte municipiul Brașov ar descentraliza (parțial) unele servicii la nivel județean, stimulând pe de alta activitățile administrative din

C. ELEMENTE CONCLUZIVE

municipiul Făgăraș și orașul Rupea. Totodată pentru echilibrarea dezvoltării economice în subregiunile defavorizate (zona/Țara Rupea, Țara Făgărașului) se

CELE MAI IMPORTANTE SETURI DE PROPUNERI

Clase de Propuneri	Cod	Seturi de Propuneri	Structura socio-demografică	Potențialul economic	Profil teritorial	Observații
A. intervenții supra situației existente	A. 1	Eliminări Desființări		<ul style="list-style-type: none"> Închiderea întreprinderilor falimentare Anularea/reducerea accidentelor industriale 	<ul style="list-style-type: none"> Anularea unor surse de poluare Desființarea /restrângerea zonelor construite parazitare 	
	A. 2	Reduceri limitări	<ul style="list-style-type: none"> Planificarea procentului de șomeri de lungă durată Scăderea segmentului de populație săracă 	<ul style="list-style-type: none"> Monitorizarea resurselor de lemn, piatră Reducerea ponderii industriei tradiționale 	<ul style="list-style-type: none"> Limitarea extinderilor nejustificate a teritoriilor intravilane Reducerea/desființarea „pârloagelor” industriale Monitorizarea traseelor parazitare ale infrastructurii tehnice 	
	A. 3	Corecturi ameliorare	<ul style="list-style-type: none"> Atragerea în sistemul de învățământ a copiilor săraci Îmbunătățirea condițiilor de dezvoltare umană 	<ul style="list-style-type: none"> Stimularea dezvoltării în continuare a serviciilor Diversificarea și perfecționarea activităților turistice Creșterea volumului resurselor energetice 	<ul style="list-style-type: none"> Transformarea DN1A și DN 73 în drumuri „expres” Refacerea rețelelor de dotări și echipamente publice Aducerea la standarde europene a rețelei căilor de circulație Apropierea confortului de viață din sate de cel urban Extinderea/completarea infrastructurilor tehnice 	

C. ELEMENTE CONCLUZIVE

B. completarea situației existente	B. 1	Reconsiderări	<ul style="list-style-type: none"> • Acceptarea unor procente mărite de populație activă în agricultura ecologică 	<ul style="list-style-type: none"> • Reintroducerea în circuitul economic a patrimoniului natural și construit • Revitalizarea unor activități și manifestări tradiționale 	<ul style="list-style-type: none"> • Repunerea în funcție a băilor de la Homorod și Rodbav • Schimbări de destinație la clădirile vacante pentru exploatare eficientă • Extinderea zonelor împădurite cu rol de protecție 	
	B. 2	Inovări		<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea unui parc științific între Brașov și Făgăraș • Sprijinirea turismului prin activități conexe (distracții) 	<ul style="list-style-type: none"> • Organizarea unei zone de distracții între Brașov și Rupea • Amenajarea unei rețele de dotări de sport agrement pe Olt • Realizarea stațiilor de epurare lipsă • Realizarea autostrăzi București, Brașov, Sibiu • Construirea unui aeroport internațional (eventual doar de mărfuri) 	

propune plasarea între acestea și Brașov a unor zone turistice și de activități exploatând resursele specifice (de expertiză: parcul științific dintre Brașov și Făgăraș, istorice: zona de distracții și agrement dintre Brașov și Rupea, naturale: rețeaua amenajărilor de odihnă și sport de pe Olt, între Rupea și Făgăraș). Respectivele obiective vor racorda "sistemul urban" cu coridorul de localități „lărgind viitoarea autostradă spre Făgăraș/ Sibiu “ și cu asociația de comune gravitând în jurul localităților Rupea – Hoghiz – Homorod – Ungra, (ultimele 2 aglomerări corespondând prin rețeaua din lungul din lungul viitorului lac de pe Olt conform schemei)

C.3. DEMERS STRATEGIC

În schimbarea elementelor strategice pentru Planul de Amenajare Teritorială a județului Brașov s-au avut în vedere o serie de considerații generale după cum urmează:

- Preocuparea pentru adaptarea la previziunile de dezvoltare ale spațiului european (ESDP)
- Înscrierea în cadrul legislației Tehnice din România, respectiv a legii Amenajării Teritoriului și a Urbanismului

C. ELEMENTE CONCLUZIVE

- Transpunerea în realitate a prevederilor Legii Administrației publice Locale la nivel de județ.
- Completarea strategiei Consiliului Județean cu elemente privind fructificarea în profil teritorial a mulțimii resurselor specifice

Principiile de bază la care poate fi racordat demersul strategic al PATJ (cuprinse în „legea Amenajării teritoriului și a urbanismului” se referă la:

1. Asigurarea consensualității și a parteneriatului.
2. Garantarea descentralizării competențelor și diviziunii sectoriale.
3. Stimularea participării populației pentru afirmarea specificității proprii.
4. Apropierea șanselor de evoluție prin dezvoltarea echilibrată a teritoriului.
5. Monitorizarea resurselor în spiritul dezvoltării durabile.

Acestor principii fundamentale li se adaugă principiile proprii domeniului (continuitatea spațială complexitatea funcțională, durabilitatea temporală) individualizate după sectoarele abordate (demografic, economic, teritorial) sau în funcție de structura Teritorială (mediu, zonare, rețele). Odată stabilită baza principală poate fi schițat obiectivul general ca reprezentând „Armonizarea la nivelul județului Brașov a politicilor naționale sau locale cu caracter global ori sectorial pentru dezvoltarea durabilă și echilibrată a zonelor componente (Țara Bârsei, Țara Făgărașului, Zona Rupea)”. Corelat cu obiectivul general pot fi evidențiate obiectivele sectoriale:

- Încetinirea regresului demografic, normalizarea condițiilor de locuire și deservire a populației.
- Stoparea declinului economic, revigorarea activităților de producție și extinderea sectorului terțiar.
- Reconsiderarea mediului natural în echilibru cu echiparea și dezvoltarea rețelei de localități

Domeniile țintă ale demersului strategic (menționate inițial în tema –program) pot fi considerate următoarele :

- **Privind structura socio-demografică**
 - Evoluția demografică
 - Separația teritorială
 - Accesul la servicii
 - Folosirea forței de muncă
 - Coeziunea intercomunitară
- **Privind potențialul economic**
 - evoluția economiei agro-tehnice

C. ELEMENTE CONCLUZIVE

- viitorul marilor concentrații industriale
- oportunitatea unor noi zone de activități
- ponderea sectorului terțiar
- rolul activităților turistice

• Privind profilul teritorial

- Cartarea valorică a teritoriului
- Gradul de utilizare a componentelor teritoriale
- Monitorizarea protecției mediului natural
- Evoluția rețelei de localități
- Rolul rețelei de dotări publice
- Contribuția la dezvoltare a patrimoniului cultural
- Comunicațiile exterioare și accesibilitatea locală
- Evoluția resurselor energetice
- Hidrografia și circulația apei

Schișarea domeniilor țintă este legată de grupurile de adresabilitate din cadrul județului. În principiu, PATJ se adresează întregii populații din județ, dar pot fi evidențiați și câțiva adresanți. Având în vedere rolul în stimularea dezvoltării sunt de considerat grupurile active, cu inițiativă antreprenorială din straturile medii (tehnocrații, profesioniștii liberali, promotorii etc.), concentrate mai ales în Brașov și împrejurimi. Pe partea opusă se situează colectivitățile defavorizate (obiectiv), dintre care cele mai multe se află în Zona (Țara) Rupei și Țara Făgărașului unele incluzând și familii de țigani.

Pentru atingerea obiectivelor enunțate, circumscriind domeniile țintă de mai sus, demersul strategic propune direcții de acțiune pe domeniile principale:

Structura populației:

0. Încheierea procesului de privatizare, crearea de facilități pentru atragerea de investiții
1. Dezvoltarea unui sistem care să asigure tuturor cetățenilor accesul legal al educației și care să fie corelat cu dezvoltarea economico-socială a zonei;
2. Sprijinirea familiilor tinere în creșterea copiilor, stimularea tineretului de a reveni și activa în locul de baștină;
3. Asigurarea accesului la servicii medicale de calitate în toate zonele regiunii;
4. Ridicarea standardului de locuire prin crearea rețelelor edilitare la sate și prin extinderea și întreținerea celor existente în orașe;
5. Punerea în practică a strategiilor privind eradicarea sărăciei și integrarea grupurilor și etniilor defavorizate
6. Monitorizarea modelului de consum al populației prin diminuarea dezechilibrelor existente între categorii sociale, grupuri de vârste.

C. ELEMENTE CONCLUZIVE

Potențial economic:

1. Modernizarea și diversificarea activităților economice de tradiție din județ
2. Creșterea performanțelor forței de muncă pentru a putea face față unei dezvoltări economice tinzând către parametrii UE;
3. Modernizarea și ecologizarea agriculturii și exploatarea rațională a resurselor naturale (forestiere, litice etc.);
4. Restructurarea ramurilor industriale nerentabile și stimularea înființării unor activități industriale performante;
5. Creșterea ponderii IMM-urilor în ansamblul activităților economice;
6. Dezvoltarea serviciilor care să asigure finanțarea activităților economice și să încurajeze dezvoltarea sectorului privat;
7. Promovarea unui turism modern și eficient exploatând rațional resursele specifice;
8. Reabilitarea și dezvoltarea infrastructurilor de transport, comunicații, energetice și edilitare;

Profil teritorial

- Încheierea acțiunii de retrocedare a terenurilor și clădirilor, clasificarea definitivă a inventarului de patrimoniu public al Consiliului Județean, al Consiliilor locale
- Extinderea zonelor cu ridicări Topo, cadastru, GIS etc. Revizuirea și monitorizarea cartării teritoriului județean
- Asigurarea condițiilor de urmărire și control a protecției mediului, extinderea fondului forestier de protecție
- Stimularea competitivității între localitățile din județ, recunoașterea progreselor înregistrate prin ridicarea în rang
- Atragerea localităților în programe de dezvoltare imobiliară, între altele pentru extinderea rețelelor de dotări publică
- Completarea rețelei de echipamente publice la nivel de județ în legătură cu includerea patrimoniului cultural în circuit turistic
- Extinderea monitorizării sistemului hidrografic și de circulație a apei (naturale, potabile, reziduale)
- Promovarea de programe pentru ameliorarea sistemului de circulație și transport local și regional
- Dezvoltarea infrastructurii de producție, transport și consum a energiei conform principiilor dezvoltării durabile.

C. ELEMENTE CONCLUZIVE

COMPETENȚE DE IMPLEMENTARE A PROPUNERILOR PATJ

Domenii	Domenii țintă	Codul inventar	Familii de disfuncționalități	Guvernul	Ministerul de resort	Agricultura de dezvoltare	Consiliul județean	Asociații de locatari	Consilii locale	Primării	Asociații promoouri	Producătorii proprietarii	Organizații sindicale	ONG	Observații
Structura socio-demografică	*	S 1-3	Structura populației	☐					☐				☐	☐	
	*	S 1,6	Dezvoltarea umană	☒	☐		☐			☐				☐	
	*	S 5	Ocuparea forței de muncă	☐	☒	☐	☐	☐		☐	☒		☒		
Potențial economic	*	E 1	Agricultura		☐	☒				☒	☒				
		E 2,4	Exploatarea resurselor				☐		☐					☐	
		E 5	Industria prelucrătoare						☐		☒		☐		
Profil teritorial	*	E 5	Industria constructoare de mașini		☒				☐		☒		☐		
	*	E 5	Industria bunurilor de consum								☒				
	*	E 6,8	Serviciile		☐		☐	☐	☒		☒	☒	☐	☐	
Profil teritorial	*	T 1-4	Protecția mediului	☒	☒		☐	☐	☒	☐				☐	
	*	T 5-8	Rețeaua de localități		☐		☐								
		T 10	Locuirea		☒				☒		☒	☒	☐	☐	
		T 9, 11,	Dezvoltarea și echipamentele	☐			☐	☒	☐				☐	☐	
	*	T 15, 16	Infrastructura hidrotehnică				☐	☐							
	*	T 13,14	Infrastructura de circulație	☒			☒	☐	☒	☐			☐	☐	
	*	T 17, 18	Infrastructura energetică	☒			☐			☒			☐		

● Componente decizionale

○ Componente consultative

C. ELEMENTE CONCLUZIVE

Pentru concretizarea demersului strategic mai sus menționat se are în vedere implicarea, în diferite modalități a unui cadru instituțional specific:

- Consiliul Județean, Consiliile locale
- Comisiile de urbanism și amenajare teritorială ale CJ și CL

- Asociația metropolitană Brașov
- Asociații intercomunale Făgăraș, Rupea
- Asociații ale întreprinzătorilor, promotorilor, investitorilor:
- Organizațiile sindicale
- Organizațiile neguvernamentale